

FINANȚAREA PACHETULUI MINIM DE SERVICII SOCIALE
FINANCING THE MINIMUM PACKAGE OF SOCIAL SERVICES

*Aurelia Bulat, degree in law,
Deputy Director of the National Agency for Social Assistance*
*Irina Banova, degree in social assistance, master in sociology
(profile - social assistance), director of the National Social Assistance Agency*
*Aurelia Bulat, licențiată în drept,
director adjunct al Agenției Naționale Asistență Socială*
*Irina Banova, licențiată în asistență socială, masterat în sociologie
(profil-asistența socială), director al Agenției Naționale Asistență Socială*
ORCID:0000-0002-3367-2765

Rezumat. Acest articol abordează aspectele finanțării pachetului minim de servicii sociale, noțiunile principale în perceperea subiectului propus spre analiză, procedura și elementele finanțării serviciilor sociale incluse în pachetul minim de servicii sociale, prevederile actelor normative, precum și rolul părților implicate în realizarea finanțării serviciilor.

Dezvoltarea cadrului normativ specific domeniului descris în conținutul articolului reprezintă răspunsul statului la garantarea accesului către serviciile sociale incluse în pachetul minim de servicii sociale, cu intervenție directă în finanțarea componentei pachetului minim.

Analiza evoluției cadrului legal de reglementare precum și a particularităților/etapelor de finanțare a pachetului minim de servicii sociale reprezintă elemente esențiale pentru înțelegerea procesului.

Cuvinte-cheie: pachet minim de servicii sociale, finanțare, transfer, plafon, Fondul de susținere a populației, cadru normativ de reglementare.

Abstract. This article addresses the aspects of financing the minimum package of social services, the main concepts in the perception of the proposed topic for analysis, the procedure and elements of the financing of social services included in the minimum package of social services, the provisions of the normative acts, as well as the role of the parties involved in the implementation of the financing of services.

The development of the regulatory framework specific to the field described in the content of the article is the State's response to guaranteeing access to social services included in the minimum social services package, with direct intervention in the financing of the minimum package component.

The analysis of the evolution of the regulatory legal framework as well as the particularities/stages of financing the minimum social services package are essential elements for understanding the process.

Keywords: minimum package of social services, financing, transfer, ceiling, Population Support Fund, regulatory framework.

Pe arena domeniului public de implementare a politicilor sociale din Republica Moldova, noțiunea pachet minim de servicii sociale apare în contextul asigurării accesului grupurilor vulnerabile la un set minim de servicii sociale garantate de stat, odată cu modificările operate în Legea Fondului de susținere a populației nr. 827/2000 (versiunea în vigoare din 01.01.2018 în baza modificărilor prin LP nr. 288 din 15.12.17, MO 464-470/808 din 29.12.2017). [1]

Începând cu 1 ianuarie 2018, pachetul minim de servicii sociale capătă conotație legală, fiind una din componentele finanțate din cadrul Fondului de susținere a populației.

Așadar, Fondul de susținere a populației este creat pentru finanțarea programelor cu destinație specială în domeniul asistenței sociale, finanțarea serviciilor sociale incluse în pachetul minim de servicii sociale, precum și pentru finanțarea cantinelor de ajutor social.

După modificările operate în Legea nr. 827/2000, urmează definirea pachetului minim de servicii sociale, prin introducerea noțiunii respective în art. 1 al Legii nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale (modificări introduse prin LP nr. 59 din 29.03.18, MO126-132/20.04.18 art. 265).

În sensul acestei legi, pachetul minim de servicii sociale este identificat drept un set de servicii sociale specializate stabilit de către Guvern. [2]

Ulterior, întru implementarea Legii nr. 827/2000, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 800/2018 pentru aprobarea pachetului minim de servicii sociale și modificarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului material. [6]

În corespundere cu acest act normativ, începând 1 august 2018, pachetul minim de servicii sociale include următoarele servicii sociale specializate:

1) Serviciul social de suport monetar adresat familiilor/persoanelor defavorizate, misiunea căruia este de a susține familiile/persoanele defavorizate în contextul prevenirii/limitării/depășirii situațiilor de dificultate în vederea prevenirii marginalizării și excluziunii socio-economice. [7]

2) Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii, care este orientat spre familiile cu copii, pentru a preveni și/sau a depăși situațiile de risc în vederea asigurării creșterii și educației copilului în mediul familial. [4]

3) Serviciul social Asistență personală – a cărui scop derivă în oferirea asistenței și îngrijirii copiilor și adulților cu dizabilități severe, în vederea favorizării independenței și integrării lor în societate (în domeniile: protecție socială, muncă, asistență medicală, instructiv-educativ, informațional, acces la infrastructură, etc.). [3]

Potrivit cadrului normativ, instituția care asigură transferurile mijloacelor financiare către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea pentru finanțarea pachetului minim de servicii sociale în condițiile stabilite de Guvern este Agenția Națională Asistență Socială.

Agenția Națională Asistență Socială este o autoritate administrativă în subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, cu sediul în municipiul Chișinău, are statut de persoană juridică de drept public. Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale Asistență Socială a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1263/2006.

Misiunea Agenției constă în sporirea calității asistenței sociale acordate populației prin implementarea politicii statului în domeniul asistenței sociale. [5]

Unul dintre principalele domenii de exercitare publică este gestionarea mijloacelor financiare pentru finanțarea programelor cu destinație specială în domeniul asistenței sociale și a pachetului minim de servicii sociale.

În acest context, Agenția Națională Asistență Socială transferă lunar, pînă la data de 1 a lunii imediat următoare lunii de gestiune, autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea sumele acumulate în Fondul de susținere a populației.

Finanțarea pachetului minim de servicii sociale este realizată proporțional mijloacelor financiare acumulate în fondul respectiv și sumei prevăzute pentru pachetul minim de servicii sociale per autoritate publică locală de nivelul al doilea.

Conform procedurilor prestabilite, finanțarea sumei alocate pentru fiecare serviciu social inclus în pachetul minim se va efectua de către autoritățile publice locale de nivelul al doilea în limitele plafoanelor stabilite de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Plafoanele respective sunt aprobate la începutul anului de gestiune, ținând cont de necesitățile identificate de către autoritățile publice locale de nivelul doi prin intermediul subdiviziunilor sale structurale, un rol definitoriu, în acest sens, revenindu-le datelor statistice înregistrate de către structurile teritoriale de asistență socială, dar și de estimările privind încasările în Fondul de susținere a populației.

Capacitatea de asimilare a mijloacelor bănești revine exclusiv autorităților publice locale, care sunt responsabile de realizarea mijloacelor financiare recepționate în vederea prestării calitative a serviciilor incluse în pachetul minim, acordării nemijlocite a suportului/sprrijinului bănesc sau a serviciilor de asistență personală, procese documentate corespunzător în regulamentele de organizare și funcționare.

Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea sunt obligate să prezinte trimestrial Agenției Naționale Asistență Socială rapoartele cu privire la utilizarea mijloacelor financiare din Fondul de susținere a populației. [1]

Nivelul de asimilare al mijloacelor bănești transferate în scopul prestării serviciilor incluse în pachetul minim, constituie indicatori cantitativi și calitivi în realizarea sarcinilor, dar și în planificarea ulterioară a mijloacelor financiare.

Pentru a identifica componenta sursei de finanțare, care poate fi accesată întru asigurarea funcționalității serviciilor incluse în pachetul minim, au fost examinate prevederile normative privind cadrul organizatoric și de funcționare al celor trei servicii, după cum urmează:

- Hotărârea Guvernului nr. 716/2018 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social de suport monetar adresat familiilor/ persoanelor defavorizate;

- Hotărârea Guvernului nr. 889/2013 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii;

- Hotărârea Guvernului nr. 314/2012 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Asistență personală” și a Standardelor minime de calitate.

În rezultatul analizei, s-a stabilit că cheltuielile legate de organizarea și funcționarea serviciilor pot fi efectuate din contul mijloacelor financiare ale bugetelor locale de nivelul al doilea, din donații, granturi și din alte surse, conform legislației.

Coraborat tematicii propuse spre cercetare este relevant să facem trimitere și la prevederile Legii serviciilor sociale nr. 123/2010, care, totodată, permite finanțarea în parteneriat.

Astfel, finanțarea serviciilor sociale poate fi realizată și în parteneriat de la bugetul de stat, de la bugetul unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea, conform atribuțiilor prevăzute de legea numită.

De asemenea, conform art. 28 al Legii serviciilor sociale, ”la finanțarea serviciilor sociale sînt utilizate veniturile proprii ale prestatorilor de servicii sociale, donații, sponsorizări sau alte contribuții ale persoanelor fizice sau juridice din țară și din străinătate, precum și alte surse, conform legislației”.

În această ordine de idei, este oportun să amintim despre rolul organizațiilor necomerciale, care activează în domeniul prestării serviciilor sociale și care se implică la realizarea programelor de stat și a proiectelor în domeniul serviciilor sociale, în condițiile legii.

Contextual tematicii abordate, sprijinul oferit sub diverse forme - fie prin organizarea evenimentelor în scopul consolidării capacităților profesionale ale specialiștilor implicați în prestarea serviciilor din pachetul minim, fie prin dotările cu echipamente, mijloace ajutătoare de deplasare, produse de uz individual sau gospodăresc, îmbrăcăminte, mobilier, aparate casnice, etc., destinate beneficiarilor serviciilor sus-enumerate - poate fi calificat ca un suport considerabil în asigurarea organizării și funcționării pachetului minim de servicii sociale, responsabilitate ce direct revine autorităților publice locale, și, care, indirect, presupune anumite cheltuieli financiare.

Finalmente se fac indispensabile mențiunile despre necesitatea consolidării eforturilor părților implicate în realizarea politicii de asistență socială, indiferent, dacă acestea intervin direct sau indirect sub aspect de finanțare.

Doar o activitate coordonată, realizată în tandem și care să răspundă nevoilor identificate, califică succesul oricărei intervenții în raport cu persoanele defavorizate din punct de vedere social.

Referințe:

- Legea Fondului de susținere a populației nr. 827/2000, 08-06-2000 în Monitorul Oficial Nr. 65-67, art. 460, art.6.

- Legea nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale, Monitorul Oficial Nr. 155-158, art. 541, publicat: 03.09.2010, art.1.

- Hotărârea Guvernului nr. 314/2012 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Asistență personală” și a Standardelor minime de calitate, Monitorul Oficial Nr. 104-108, art. 366, publicat: 01.06.2012.

- Hotărârea Guvernului nr. 889/2013 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii, în Monitorul Oficial Nr. 262-267, art. 1005, publicat: 22.11.2013.

- Hotărârea Guvernului nr. 1263/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale Asistență Socială, a structurii și efectivului-limită ale acesteia, Monitorul Oficial Nr. 405-414, art. 1361, publicat: 25.11.2016, art.7.

- Hotărârea Guvernului nr. 800/2018 pentru aprobarea pachetului minim de servicii sociale și modificarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului material, Monitorul Oficial Nr. 285-294, art. 829, publicat: 03.08.2018.

- Hotărârea Guvernului nr. 716/2018 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social de suport monetar adresat familiilor/ persoanelor defavorizate, 27-07-2018 în Monitorul Oficial Nr. 277-284 art. 775.